

ZELENÁ A MODRÁ PRO ŠKOLU JE DOBRÁ

ANEBO POJĎ OBRÁZKEM ZMĚNIT SVOU ŠKOLU

VÝTVARNÁ SOUTĚŽ PRO ŽÁKY ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOL

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
životního prostředí

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

INSPIRACE

Co jsou to adaptační opatření?

Na následujících stránkách najdeš příklady nejrůznějších modrozelených prvků nebo jinak řečeno adaptačních opatření, se kterými se můžeme ve městě běžně setkat. Jsou to nejrůznější typy zeleně a vodních prvků, které nám mohou zpříjemnit náš každodenní život tím, že zmírňují dopady klimatické změny.

Je možné, že mnoho z těchto prvků již znáš nebo dokonce kolem tvé školy máš, což ničemu nevadí. Tento výčet ti má posloužit jen jako zdroj inspirace při tvorbě tvého obrázku, avšak kreativě se meze nekladou a obrázek nemusí nutně zobrazovat pouze následující prvky. Každé opatření je stručně popsáno a doplněno fotografií.

01 STROMY

Stromy patří mezi nejvýraznější prvky zeleně ve městě. Jsou vysazovány samostatně, nebo ve skupinách, či v alejích a můžeme je najít všude ve městě.

Mezi přínosy stromů patří například zachytávání škodlivých látek v ovzduší, snižování teploty, či zkrášlování místa.

[1]

[2]

02 TRÁVNÍK

Trávník je nejrozšířenější prvek zeleně ve městě a také zaujímá největší rozlohu.

Mezi přínosy trávníku patří například zachytávání dešťové vody, snižování teploty, nebo že je místem pro trávení volného času.

03 KEŘE

Nižší dřeviny bez kmene. Mohou být stříhané do určitého tvaru, nebo volně rostoucí, a to samostatně, či ve skupinách. Můžeme je také spatřit jako živé ploty, či jako součást záhonů.

Mezi přínosy keřů patří například zachytávání škodlivých látek v ovzduší, snižování teploty, či zkrášlování místa.

[3]

[4]

04 JEZÍRKO

Jedná se o nádrž s vodou. Kromě rostlin na pobřeží může být vodní plocha osídlena rybami, vodními ptáky a dalšími živočichy.

Mezi přínosy jezírka patří například ochrana před záplavami a přívalovými dešti, prostor pro život rostlin a živočichů, či jako místo pro trávení volného času.

05 KVĚTINOVÝ ZÁHON

Plocha osázená květinami, která do prostředí přináší celou paletu barev.

Mezi přínosy květinových záhonů patří například opylování, zkrášlování místa, či prostor pro život rostlin a živočichů.

[5]

[6]

06 DEŠŤOVÝ ZÁHON

Od květinového záhonu se liší tím, že během dešťů zachytává vodu, která se postupně vsakuje do půdy.

Mezi přínosy dešťového trávníku patří například zachytávání dešťové vody, zkrášlování místa, či prostor pro život rostlin a živočichů.

07 POLDR

Poldr je nížeji položená oblast, v podstatě jáma, pokrytá trávnikem. Během dešťů se naplní vodou a vytváří dočasně jezírko. Voda se postupně vsakuje do půdy až je poldr opět prázdné travnaté místo.

Mezi přínosy poldrů patří například ochrana před záplavami a přívalovými dešti, zkrášlování místa, či jako místo pro trávení volného času.

[7]

[8]

08 ZATRAVNŮVACÍ DLAŽBA

Zatravňovací dlažba se od běžné dlažby liší tím, že mezi jednotlivými dlaždicemi roste tráva. Obvykle ji najdeme na místech, kde nechodí příliš mnoho lidí, např. zkratky v parku.

Mezi přínosy této dlažby patří například ochrana půdy před poničením a znehodnocením, snižování městské teploty, či zasakování dešťové vody.

09 ŠTĚRK

Štěrk je povrch tvořený drobným kamením používaný na místech pro pěší chůzi, parkování vozidel, ale i na hřištích.

Mezi přínosy štěrkových ploch patří například ochrana půdy před poničením a znehodnocením, či zasakování dešťové vody.

[9]

[10]

10 MLATOVÉ PLOCHY

Mlat je tvořený několik milimetrů malými kamínky, které jsou zhutněné do kompaktního povrchu. Nejčastěji se s ním lze setkat na chodnících a plochách v parcích, či historických zahradách.

Mezi přínosy mlatových ploch patří například ochrana půdy před poničením a znehodnocením, či zasakování dešťové vody.

11 ZELENÉ STŘECHY

Jsou to střechy pokryté rostlinami – stále zelenými, kvetoucími, nebo občas dokonce i stromy. Některé mohou být využívány i pro trávení volného času.

Mezi přínosy zelených střech patří například zachytávání škodlivých látek v ovzduší, snižování teploty, či snižování hluku v okolí.

[11]

[12]

12 ZELENÉ FASÁDY

Zelené fasády jsou stěny budov pokryté rostlinami.

Mezi přínosy zelených fasád patří například zachytávání škodlivých látek v ovzduší, snižování teploty, či zkrášlování místa.

13 MOKŘAD

Prohlubeň s místy s různou hloubkou vody. Mělká místa jsou osázena rostlinami.

Mezi přínosy mokřadů patří například ochrana před záplavami a přívalovými dešti, prostor pro život rostlin a živočichů, či jako místo pro trávení volného času.

[13]

[14]

14 ESTETICKÉ VODNÍ PRVKY

Mezi estetické vodní prvky řadíme fontány, kašny, vodotrysky, ale také např. pítka. Tyto vodní prvky mají dané místo hlavně zkrášlit.

Mezi přínosy vodních prvků patří například poskytnutí vody k osvěžení, snižování teploty, zkrášlení prostředí, nebo že jsou místem pro trávení volného času.

15 MĚSTSKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ A ZAHRADNIČENÍ

Mezi různé podoby zahradničení ve městě řadíme předzahrádky, komunitní zahrádky, zahrádkářské kolonie, veřejné sady nebo zeleň ve vnitroblocích.

Mezi přínosy zahrádek patří kromě zkrášlení prostředí hlavně možnost vypěstovat si vlastní ovoce a zeleninu nebo zde trávit volný čas.

[15]

[16]

16 HMYZÍ HOTELY

Hmyzí hotel je uměle vytvořený úkryt pro hmyz (například včely, berušky nebo motýly), který jim poskytuje prostor k hnízdění a přezimování.

Mezi přínosy hmyzích hotelů patří ochrana užitečných druhů hmyzu a zároveň mají vzdělávací a estetickou funkci.

ZDROJE FOTOGRAFIÍ

- [1]. Number, N. (2024). *Tall Trees Park, Glenview, IL*. Dostupné z:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tall_Trees_Park,_Glenview,_IL.jpg.
- [2]. Eyre, B. (2008). *Lush lawn on Tower Hill*. Dostupné z:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lush_lawn_on_Tower_Hill_-_geograph.org.uk_-_1012739.jpg.
- [3]. Acabashi. (2015). *City of London Cemetery – flowering Rhododendron*. Dostupné z:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:City_of_London_Cemetery_-_flowering_shrubs_18.jpg.
- [4]. Hałun, J. (2023). *Park Branitz w Chociebużu w Niemczech*. Dostupné z:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pond_in_Branitzer_Park,_Cottbus,_20230812_1115_7555.jpg.
- [5]. Marathon. (2011). *Flower bed by Widmore Road*. Dostupné z:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Flower_bed_by_Widmore_Road_-_geograph.org.uk_-_2514701.jpg.
- [6]. Goldstein, A. (2014). *Rain Garden*. Dostupné z:
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rain_Garden_\(15455930908\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rain_Garden_(15455930908).jpg).
- [7]. Atlas Scientific. (2022). *Detention Ponds*. Dostupné z: <https://atlas-scientific.com/files/detention-ponds-071222.jpg>.
- [8]. Sluijsmans, N. (2019). *Grastegels, TTE systeem in Plantage, Maasland*. Dostupné z:
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Grastegels,_TTE_systeem_in_Plantage,_Maasland_\(40857367563\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Grastegels,_TTE_systeem_in_Plantage,_Maasland_(40857367563).jpg).
- [9]. Chadwick, N. (2020). *Gravel farm track to Puckstye*. Dostupné z:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gravel_farm_track_to_Puckstye_-_geograph.org.uk_-_6750784.jpg.
- [10]. Bender, B. (2012). *Paleispark, Apeldoorn, Netherlands*. Dostupné z:
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paleispark,_Apeldoorn,_Netherlands_-_panoramio_\(4\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paleispark,_Apeldoorn,_Netherlands_-_panoramio_(4).jpg).
- [11]. SiGarb. (2005). *Green Roof at Vendée Historial, les Lucs*. Dostupné z:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Green_Roof_at_Vend%C3%A9e_Historial,_les_Lucs.jpg.
- [12]. Hoepfner, K. D. C. (2016). *Green facade*. Dostupné z:
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Green_facade_\(29047713100\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Green_facade_(29047713100).jpg).
- [13]. Morin, B. (2024). *Ardea cinerea - Grey heron - in a pond of Busan Citizens Park with blue sky in Busan city South Korea*. Dostupné z:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ardea_cinerea_-_Grey_heron_-_in_a_pond_of_Busan_Citizens_Park_with_blue_sky_in_Busan_city_South_Korea.jpg.
- [14]. Rabich, D. (2022). *Water feature in the West End in Vancouver, British Columbia, Canada*. Dostupné z:
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vancouver_\(BC,_Canada\),_West_End,_Wasserspiel_--_2022_--_2120.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vancouver_(BC,_Canada),_West_End,_Wasserspiel_--_2022_--_2120.jpg).
- [15]. Praha 13. (2023). *První komunitní zahrada v Praze 13*. Dostupné z:
<https://www.praha13.cz/prvni-komunitni-zahrada-v-praze-13/>.
- [16]. Osmo. (2024). *5-star insect accommodation*. Dostupné z:
<https://www.osmo.de/en/inspiration/diy-projects/do-it-yourself-insect-hotel>.